

פרשת ויקרא – שבת קודש

(א) וְאִם־לֹא תִשָּׂיג יָדוֹ לַשְּׁתֵּי תָרוּם אוֹ לְשֵׁנִי בְנֵי־יִנְהָ וְהִבִּיא אֶת־קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירֵת הָאִפָּה סֵלֶת לַחֲטָאת לֹא־יִשָּׂם עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְלֹא־יִתֵּן עָלֶיהָ לְבִנְהָ כִּי חֲטָאת הוּא:

י' וְאִם לֹא תִשָּׂיג יָדוֹ לַשְּׁתֵּי תָרוּם אוֹ לְשֵׁנִי בְנֵי־יִנְהָ וְהִבִּיא אֶת־קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירֵת הָאִפָּה סֵלֶת לַחֲטָאת לֹא־יִשָּׂם עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבִנְהָ כִּי חֲטָאת הוּא:

פס"א כי חטאת הוא: ואין בדין שיהא קרבנה מהדר: כי חטאת הוא: ואין בדין שיהא קרבנה מהדר:

פס"א כי חטאת הוא: ואין בדין שיהא קרבנה מהדר: כי חטאת הוא: ואין בדין שיהא קרבנה מהדר:

(ב) וְהִבִּיאָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְקָמַץ הַכֹּהֵן | מִמֶּנָּה מְלֹא קֶמֶצוֹ אֶת־אֲזִכָּרְתָּהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עַל אִשֵּׁי יְהוָה חֲטָאת הוּא:

יב וְהִבִּיאָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְקָמַץ הַכֹּהֵן | מִמֶּנָּה מְלֹא קֶמֶצוֹ אֶת־אֲזִכָּרְתָּהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עַל אִשֵּׁי יְהוָה חֲטָאת הוּא:

פס"ב חטאת הוא: נקמצה ונקטרה לשמה – כשרה, שלא לשמה – פסולה:

פס"ב חטאת הוא: נקמצה ונקטרה לשמה – כשרה, שלא לשמה – פסולה:

(ג) וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהִיָּתָה לִכְהֹן בְּמִנְחָה:

יג וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהִיָּתָה לִכְהֹן בְּמִנְחָה:

פס"ג על חטאתו אשר-חטא: כאן שנה הכתוב, שהרי בעשירות ובדלות נאמר: "מחטאתו", וכאן בדלי דלות, נאמר: "על-חטאתו", דקדקו רבותינו מכאן, שאם חטא כשהוא עשיר, והפריש מעות לכשבה, או שעירה, והעני, יביא ממקצתן שתי תורים. הפריש מעות לשתי תורים והעני, יביא ממקצתן עשירית האפה [לכך נאמר: "מחטאתו"]; הפריש מעות לעשירית האפה והעשיר, יוסיף עליהן ויביא קרבן עשיר, לכך נאמר: "על-חטאתו". מאחת מאלה: מאחת מאלה פפרות האמורות בענין: או בעשירות, או בדלות, או בדלי דלות (כ"ב); ומה תלמוד לומר? שיכול, החמורים שבהם יהיו בכשבה, או שעירה, והקלין יהיו בעוף, והקלין שבקלין יהיו בעשירית האפה? תלמוד לומר: "מאחת מאלה", להשוות קלין לחמורין לכשבה ושעירה, אם השיגה ידו, ואת החמורין לקלין לעשירית האפה בדלי דלות. והיתה לכהן במנחה: ללמד על מנחת חוטא שיהיו שריה נאכלין; וזהו לפי פשוטו. ורבותינו דרשו (ת"כ) "והיתה לכהן", ואם חוטא זה כהן הוא, תהא לו כשאר מנחת נדבת כהן, שהוא ב"כליל תהיה לא תאכל" (ויקרא ו, טו):

יד ומליל יי, עם משה למימר.

(ד) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

יד ומליל יי, עם משה למימר.

(ה) נֶפֶשׁ כִּי־תִמְעַל מֵעַל וְחֲטָאָה בְּשִׁגְגָה מִקְדָּשִׁי יְהוָה וְהִבִּיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֵיל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכָּךְ כֶּסֶף־שֶׁקֶלִים בִּשְׁקָל־הַקֹּדֶשׁ לְאֲשָׁם:

טו אָנֹשׁ, אָרִי יִשְׁקָר, וַיַּחֲבֹב בְּשָׁלוֹ, מִקְדָּשִׁי דִּי: וַיִּיתֵי יֵת אֲשָׁמִיהָ לְקֹדֶם יי דְּכָר שְׁלִים מִן עֲנָא, בְּפִרְסָנִיהָ כֶּסֶף סִלְעִין בְּסִלְעֵי קֹדֶשׁ לְאֲשָׁמָא.

פס"ד כי-תמעל מעל: (ת"כ) אין "מעילה" בכל מקום, אלא שנוי וכן הוא אומר (דברי הימים א, ה, כה): "וימעלו באלהי אבותיהם ויזנו אחרי אלהי עמי-הארץ"; וכן הוא אומר בסוטה (במדבר, ה): "ומעלה בו מעל". וחטאה בשגגה מקדשי ה': שגגה מן ההקדש. והיכן הזהר? נאמר כאן: "חטא" ונאמר להלן: "חטא" בתרומה (ויקרא, כב): "ולא-ישאו עליו חטא". מה להלן הזהיר, אף כאן הזהיר. אי, מה להלן לא הזהיר על האוכל! תלמוד לומר: "תמעל מעל", רבה. מקדשי ה': המיוחדים לשם, יצאו קדשים קלים. איל: לשון קשה, כמו (יחזקאל, יז, יג): "ואת-אילי הארץ לקח", אף כאן קשה בן שתי שנים. בערך כסף-שקלים: שיהא שוה שתי סלעים:

טז וַיֵּת דְּחָב מִן קֹדֶשׁ יִשְׁלִים, וַיֵּת חֲמִשִּׁיהָ יוֹסִיף עֲלוּהִי, וַיִּתֵּן יִתִּיהָ, לְכַהֵנָּא; וְכַהֵנָּא, יִכְפֹּר עֲלוּהִי בְּדָכְרָא דְאֲשָׁמָא וַיִּשְׁתַּבֵּיך לִיהָ.

פס"ה ואת אשר חטא מן-הקדש ישלם: (כרות, כו) קרן וחמש להקדש:

פס"ה ואת אשר חטא מן-הקדש ישלם: (כרות, כו) קרן וחמש להקדש:

(ו) וְאִם־נִפְשׁ כִּי תַחֲטָא וְעִשְׂתָּהּ אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְלֹא־יָדַע וְאֲשָׁם וְנִשְׂא עֹנֹו:

יז וְאִם אָנֹשׁ, אָרִי יַחֲבֹב, וַיַּעֲבִיד חַד מִכָּל פְּקוּדֵי דִי, דְּלֹא כְּשָׁרִין לְאַתְעֵבְדָּא; וְלֹא יָדַע וַחֲב, וַיִּקְבִּיל חוֹבִיָּהּ.

פס"ו ולא ידע ואשם. . . והביא:

פס"ו ולא ידע ואשם. . . והביא:

הענין הזה מדבר במי שבא ספק ברת לידו ולא ידע אם עבר עליו אם לאו, כגון: חלב ושמן לפניו, וכסבור ששתייהן הטר, ואכל את האחת. אמרו לו: אחת של חלב היתה, ולא ידע אם זו של חלב אכל, הרי זה מביא אשם תלוי ומגין עליו כל זמן שלא נודע לו שודאי חטא, ואם יודע לו לאחר זמן, יביא חטאת. ולא ידע ואשם ונשא עונו:

פס"ז רבי יוסי הגלילי אומר: הרי הכתוב ענש את מי שלא ידע, על אחת כמה וכמה שיעניש את שידע. רבי יוסי אומר: אם נפשך לידע מתן שכרן של צדיקים, צא ולמד מאדם הראשון שלא נצטוה, אלא על מצות "לא תעשה" ועבר עליה, ראה כמה מיתות נקנסו עליו ולדורותיו! וכי איזו מדה מרבה: של טובה, או של פרענות? הרי אומר: מדה טובה. אם מדת פרענות המעוטה, ראה כמה מיתות נקנסו לו ולדורותיו, מדה טובה המרבה, היושב לו מן הפגולין והנותרות והמתענה ביום-הכפורים, על אחת כמה וכמה שיענה לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות. רבי עקיבא אומר:

הרי הוא אומר (דברים, יז, ה): "על-פי שנים עדים או שלשה וגו'". אם מתקיימת העדות בשנים, למה פרט לך הכתוב בשלשה? אלא, להביא שלישי להחמיר עליו, ולעשות דינו כיוצא באלו לענין ענש והזמה. אם כך ענש הכתוב לנטפל לעוברי עברה כעוברי עברה, על אחת כמה וכמה שישלם שכר טוב לנטפל לעושי מצוה כעושי מצוה. רבי אלעזר בן עזריה אומר (דברים, כד, ט): "כי תקצר קצירך בשדך ושכחת עמר בשדה". הרי הוא אומר (דברים, כד): "למען יכרךך וגו' – קבע הכתוב ברכה למי שבאת על-ידו מצוה בלא ידע. אמר מעתה: היתה סלע צרורה בכנפיו ונפלה הימנו, ומצאה העני ונתפרנס בה, הרי הקדוש-ברוך-הוא קובע לו ברכה. ולא ידע ואשם. . . והביא: הענין הזה מדבר במי שבא ספק ברת לידו ולא ידע אם עבר עליו אם לאו, כגון: חלב ושמן לפניו, וכסבור ששתייהן הטר, ואכל את האחת. אמרו לו: אחת של חלב היתה, ולא ידע אם זו של חלב אכל, הרי זה מביא אשם תלוי ומגין עליו כל זמן שלא נודע לו שודאי חטא, ואם יודע לו לאחר זמן, יביא חטאת.

יח וַיִּיתֵי דְכָר שְׁלִים מִן עֲנָא, בְּפִרְסָנִיהָ לְאֲשָׁמָא לְוֵת כַּהֵנָּא; וַיִּכְפֹּר עֲלוּהִי כַּהֵנָּא, עַל שְׁלוֹתֶיהָ דְאֲשָׁתֵּלִי, וְהוּא לֹא יָדַע וַיִּשְׁתַּבֵּיך לִיהָ.

פס"ח והביא איל תמים מן-הצאן בערךך לאשם אל-הכהן וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר-שגג והוא לא ידע ונסלח לו:

פס"ח והביא איל תמים מן-הצאן בערךך לאשם אל-הכהן וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר-שגג והוא לא ידע ונסלח לו:

פס"ט בערךך לאשם: בערך האמור למעלה. אשר-שגג והוא לא ידע: (כ"ב) הא, אם ידע לאחר זמן, לא נתכפר לו באשם זה, עד שיביא חטאת. הא למה זה דומה? לעגלה צרופה שנתערפה ואחר-כך נמצא ההורג, הרי זה יהרג:

פס"ט בערךך לאשם: בערך האמור למעלה. אשר-שגג והוא לא ידע: (כ"ב) הא, אם ידע לאחר זמן, לא נתכפר לו באשם זה, עד שיביא חטאת. הא למה זה דומה? לעגלה צרופה שנתערפה ואחר-כך נמצא ההורג, הרי זה יהרג:

(ז) אֲשָׁם הוּא אֲשָׁם אֲשָׁם לַיהוָה:

פס"י אשם הוא, אשם אשם, הוא: על חובתיה דחב אשמה יקריב, קדם יי.

פס"י אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

פס"י אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

(ח) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

כ וַיִּיתֵי דְכָר שְׁלִים מִן עֲנָא, בְּפִרְסָנִיהָ לְאֲשָׁמָא לְוֵת כַּהֵנָּא; וַיִּכְפֹּר עֲלוּהִי כַּהֵנָּא, עַל שְׁלוֹתֶיהָ דְאֲשָׁתֵּלִי, וְהוּא לֹא יָדַע וַיִּשְׁתַּבֵּיך לִיהָ.

פס"י אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כא אָנֹשׁ אָרִי יַחֲבֹב, וַיִּשְׁקָר קָדָם יי; וַיַּכְדִּיב בַּחֲבִרִיהָ בְּפִקְדוֹנָא, או בַּשְׁתַּפּוּת יָדָא או בַּגְזִילָא, או עֲשָׂק יֵת חֲבִרִיהָ.

פס"ב אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כב או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

פס"ג אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כב או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

(ט) וְהָיָה כִּי־יַחֲטָא וְאִשָּׁם וְהָשִׁיב אֶת־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר גָּזַל בַּפְּקוּדִין אוֹ־בַת־שׁוּמַת יָד אוֹ בְּגִזָּל אוֹ עֲשָׂק אֶת־עַמִּיתוֹ:

כג וַיִּיתֵי, אָרִי יַחֲטָי וַיַּחֲבֹב וַיִּתִּיב יֵת גְּזִילָא דְגָזַל או יֵת עֲשָׂקָא דְעֲשָׂק, או יֵת פְּקוּדוֹנָא דְאִתְפַּקֵּד לְוֵתִיהָ; או יֵת אֲבִידְתָּא, דְאֲשַׁפַּח.

פס"ד נפש כי תחטא: (ת"כ פכ"ב) אמר רבי עקיבא: מה תלמוד לומר: "ומעלה מעל בה"? לפי שכל המלוה והלווה והנושא והנותן, אינו עושה אלא בעדים ובשטר. לפיכך, בזמן שהוא מכחש – מכחש בעדים ובשטר, אבל המפקיד אצל חברו ואינו רוצה שתדע בו נשמה, אלא שלישי שביניהם, לפיכך, בזמן שהוא מכחש, מכחש בשלישי שביניהם. בתשומת יד: ששם בידו ממון להתעסק, או במלוה. או בגזל: שגזל מידו כלום. או עשק: הוא שכר שכיר:

כג וַיִּיתֵי, אָרִי יַחֲטָי וַיַּחֲבֹב וַיִּתִּיב יֵת גְּזִילָא דְגָזַל או יֵת עֲשָׂקָא דְעֲשָׂק, או יֵת פְּקוּדוֹנָא דְאִתְפַּקֵּד לְוֵתִיהָ; או יֵת אֲבִידְתָּא, דְאֲשַׁפַּח.

פס"ה אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כג וַיִּיתֵי, אָרִי יַחֲטָי וַיַּחֲבֹב וַיִּתִּיב יֵת גְּזִילָא דְגָזַל או יֵת עֲשָׂקָא דְעֲשָׂק, או יֵת פְּקוּדוֹנָא דְאִתְפַּקֵּד לְוֵתִיהָ; או יֵת אֲבִידְתָּא, דְאֲשַׁפַּח.

(כ) אוֹ־מִצָּא אֲבִידָה וְכַחֲשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל־שֹׁקֶר עַל־אַחַת מִכָּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטָא בְּהִנָּה:

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

פס"ו אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

(כא) נֶפֶשׁ כִּי תַחֲטָא וּמַעֲלָה מֵעַל בִּיהוָה וְכַחֲשׁ בַּעֲמִיתוֹ בַּפְּקוּדִין אוֹ־בַת־שׁוּמַת יָד אוֹ בְּגִזָּל אוֹ עֲשָׂק אֶת־עַמִּיתוֹ:

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

פס"ז נפש כי תחטא: (ת"כ פכ"ב) אמר רבי עקיבא: מה תלמוד לומר: "ומעלה מעל בה"? לפי שכל המלוה והלווה והנושא והנותן, אינו עושה אלא בעדים ובשטר. לפיכך, בזמן שהוא מכחש – מכחש בעדים ובשטר, אבל המפקיד אצל חברו ואינו רוצה שתדע בו נשמה, אלא שלישי שביניהם, לפיכך, בזמן שהוא מכחש, מכחש בשלישי שביניהם. בתשומת יד: ששם בידו ממון להתעסק, או במלוה. או בגזל: שגזל מידו כלום. או עשק: הוא שכר שכיר:

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

(כב) אוֹ־מִצָּא אֲבִידָה וְכַחֲשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל־שֹׁקֶר עַל־אַחַת מִכָּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטָא בְּהִנָּה:

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

פס"ח אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

(כג) וְהָיָה כִּי־יַחֲטָא וְאִשָּׁם וְהָשִׁיב אֶת־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר גָּזַל בַּפְּקוּדִין אוֹ־בַת־שׁוּמַת יָד אוֹ בְּגִזָּל אוֹ עֲשָׂק אֶת־עַמִּיתוֹ:

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

פס"ט אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

(כד) וְהָיָה כִּי־יַחֲטָא וְאִשָּׁם וְהָשִׁיב אֶת־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר גָּזַל בַּפְּקוּדִין אוֹ־בַת־שׁוּמַת יָד אוֹ בְּגִזָּל אוֹ עֲשָׂק אֶת־עַמִּיתוֹ:

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

פס"י אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

(כה) וְהָיָה כִּי־יַחֲטָא וְאִשָּׁם וְהָשִׁיב אֶת־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר גָּזַל בַּפְּקוּדִין אוֹ־בַת־שׁוּמַת יָד אוֹ בְּגִזָּל אוֹ עֲשָׂק אֶת־עַמִּיתוֹ:

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

פס"י אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

(כו) וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהִיָּתָה לִכְהֹן בְּמִנְחָה:

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.

פס"י אשם הוא אשם אשם: הראשון כלו קמץ, שהוא שם דבר. והאחרון חציו קמץ וחציו פתח, שהוא לשון פעל. ואם תאמר: מקרא שלא לצרך הוא, כבר נדרש הוא בתורת כהנים. אשם אשם: להביא אשם שפחה חרופה, שיהא איל (בן שתי שנים, שנה שתי סלעים) יכול, שאני מרבה אשם נזיר ואשם מצרע? תלמוד לומר: "הוא":

כד או אשפת אבידתא וכדיב בה, ואשתבע על שקרא; על חדא, מפל דיעביד אנשא למחב בהו.